

Regionstyrelsen
Övriga nämnder

Granskning av Regionens åtgärder för att vidmakthålla en ekonomi i balans, del 3

Vi rekommenderar regionstyrelsen samt hälso- och sjukvårdsnämnden och kollektivtrafiknämnden:

- att beakta vad som framförs i Endredis granskning och i denna skrivelse

Granskningen överlämnas till regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämndens samt kollektivtrafiknämnden för beaktande

Vi har under åren 2023 – 2024 genomfört en serie granskningsinsatser riktade mot regionens arbete med att vidmakthålla en ekonomi i balans. Bakgrunden till granskningsinsatserna är bl a regionens ekonomiska situation med omfattande underskott. Viktiga delar i granskningsinsatserna har utgjorts av tre granskningar utförda Endredi Konsultation AB varav den nu aktuella granskningen är den sista i den ursprungligen planerade serien.

Endredis granskningar visar att regionen varit tidigt ute med att inse och analysera utmaningarna i den ekonomiska situationen och presentera en handlingsplan för att återställa en ekonomi i balans. Regionens kostnader har dock ökat mer än förväntat samtidigt som effekterna av handlingsplanen inte varit tillräckliga. Sammantaget innebär detta att Regionen inte klarat en ekonomi i balans till utgången av 2024. Av rapporten framgår också att fokus under år 2024 flyttats från uppföljning och utvärdering av handlingsplanen till nya åtgärder för att uppnå ekonomisk balans till utgången av 2025.

Vår bedömning med utgångspunkt i bl a den aktuella granskningsrapporten kan sammanfattas i följande punkter:

- Regionstyrelsen har under 2024 insett att handlingsplanen är otillräcklig för att uppnå en ekonomi i balans. Initiativ har därför tagits till en omfattande genomlysning av all verksamhet för att bl a identifiera kostnadsskillnader i jämförelse med andra regioner. Regionstyrelsen har också inlett regelbundna dialoger med hälso- och sjukvårdsnämnden och kollektivtrafiknämnden. Vi bedömer åtgärderna som ändamålsenliga samtidigt som de förväntas ge resultat först på längre sikt.
- Handlingsplanens målsättning uppnås inte men det resultatet som uppnåtts t o m år 2024 visar ändå att arbete bedrivits och kostnadssänkningar har kunnat genomföras i organisationen.
- Processen med genomförande av handlingsplanen har visat att regionledningen hanterat målkonflikter, att hela förvaltningsorganisationen bidragit till processen, att övervältringseffekter kunnat hanteras e t c. Vi bedömer detta som en styrka för regionen.
- Det är respektive nämnd som bär ansvaret för att redovisa ett resultat inom anvisade budgetramar. Detta kräver ett aktivt agerande och aktiva åtgärder av nämnderna och dess ledamöter. Såväl Hälso- och sjukvårdsnämnden som Kollektivtrafiknämnden har, sett till det ansvar som åvilar nämnderna, visat passivitet i förhållande till förväntade avvikelser från anvisad budget för 2024. Att information om den ekonomiska situationen eller t ex resultat av handlingsplanen enbart antecknats till protokollet är ur ett ansvarsperspektiv otillräckligt.
- Ett antal enskilda åtgärder i handlingsplanen har varit föremål för närmare granskning. Resultatet från bl a denna väcker frågor som styrelsen och nämnderna framdeles kan behöva reflektera över
 - Beräkningar av nettoeffekter av genomförda åtgärder saknas i viss utsträckning. Bedömningar om åtgärdernas effekt på regionens samlade ekonomi är därmed osäker.
 - Flera aktiviteter i åtgärdsplanen är av sådan karaktär att dessa skulle genomförts som t ex ”vardagsrationaliseringar” oavsett att de ingått i handlingsplanen. Detta förtar delvis de effekter en handlingsplan bör ha. Samtidigt finns en risk att mer genomgripande analyser av behov av ändrade arbetssätt, strukturella åtgärder e t c uteblir.
- När styrelser och nämnder tar ställning till hur t ex uppföljning och utvärdering ska ske måste avsikten vara att dessa beslut efterlevs. Om förvaltningen saknar tillräcklig kapacitet för att verkställa besluten eller behov, som i förekommande fall, att ändra fokus i arbetet uppkommer behöver styrelser och nämnder, genom beslut, revidera sina tidigare ställningstaganden. Så har inte skett.
- Vi har från revisionen, i en särskild granskning år 2023, lyft frågan om ändamålsenligheten i den sk ”Ledningsportalen”. Den nu aktuella granskningen visar på att det i förvaltningsorganisationen finns olika uppfattningar om funktionaliteten i systemet. Detta medför en risk för att styrelser och nämnder inte i alla sammanhang erhållit fullständigt korrekt och aktuell information.

Vi ser också skäl att för styrelsen och samtliga nämnder framhålla att våra bedömningar vid prövning av nämndernas ansvarstagande, liksom motsvarande bedömningar som görs av t ex medborgare, massmedia och andra externa organ, enbart kan grundas på sådana förhållanden och sådan information som framgår av nämndernas protokoll. Information, ställningstaganden e t c som inte protokollförs kan därmed inte beaktas när en styrelse eller nämnds ansvarstagande prövas.

Region Dalarna

Revisorerna

Jan Wiklund

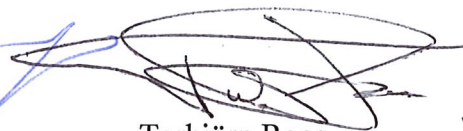
Sören Bertilsson

Lena Reyier

Tor Sundberg

Torbjörn Roos